

[Thisted Knudsen.]

straffens udståelse; de går meget ofte i stykker, de bliver modløse og håbløse, og de falder tilbage til forbrydervejen.

Her foreligger altså et stort problem, og spørgsmålet er efter min opfattelse, hvad man med rimelighed kan forlange samfundet skal gøre for at give de straffede, hurtigst muligt efter straffens udståelse, en ny chance, således at de kan komme i gang, og således at de kan genvinde deres medborgeres tillid. Spørgsmålet er, hvordan man skal gøre dette.

Jeg er fuldkommen klar over, at på den ene side må samfundet værgе sig imod, at nye forbrydelser begås, at borgerne lider tab ved straffbare handlinger. Men på den anden side har samfundet en afgørende interesse i, at straffede personer så hurtigt som muligt vender tilbage til samfundet og får en reel chance for — som jeg sagde før — at komme i gang. En afvejelse af disse hensyn må finde sted, og det må erkendes, at den nugældende lovgivning er meget vidtgående med hensyn til rettighedsfrakendelse, dens omfang og varighed, og at meget stærke grunde derfor taler for at betræde nye veje på dette område, stille sig mere liberalt, end vi har gjort før overfor de straffede personer.

Jeg forstår vel, at den højtærede justitsminister har næret visse betænkeligheder ved dette lovforslags fremsættelse, men på den anden side er problemet så brændende, at man må forsøge at finde en vej frem. Som det ærede medlem hr. Hans Hækkerup allerede har gjort gældende, fastslår lovforslaget principielt, at et strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder, men der føjes straks til, at den, der er dømt for et strafbart forhold, dog i henhold til derom given lovbestemmelse kan udelukkes fra at udøve virksomhed, der kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Altså — det afgørende princip er, om det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Jeg må erkende, at det kan være meget vanskeligt at finde et kriterium, der er bedre end dette, men på den anden side kommer man vel ikke udenom, at det er noget vagt. Sådant som forslaget er bygget op, er det domstolene, der skal give denne lov praktisk indhold. En bestemmelse som den, jeg nævnte før, giver domstolene et meget stort spillerum, og jeg føler derfor anledning til at understrege, at ifølge forslagets ånd kan det efter min opfattelse ikke undgås, at de

personlige egenskaber hos den straffede må veje meget tungt, når afgørelsen skal træffes om, hvorvidt han skal have lov til at udøve denne eller hin rettighed. Det, man ikke tilsigter, er i virkeligheden almindelige regler fra domstolens side om, hvornår man skal have denne eller hin rettighed tilbage; det er klart, at sådanne almindelige regler kunne rigsdagen selv give — det behøver den ikke at have domstolene til. Det, det drejer sig om, er det specielle tilfælde, man bliver stillet overfor, altså det spørgsmål, om der er nærliggende fare for misbrug af stillingen. Dette vil jeg gerne understrege allerede nu, for det må være afgørende ved praktiseringen af loven.

Der kan næppe være tvivl om, at det største antal sager vil komme til at dreje sig om udstedelse af næringsbreve. Ved at lette adgangen til at opnå næringsbrev skabes der nu engang lettest mulighed for straffede personer for at finde sig et erhverv og hurtigt komme i gang. Af den højtærede justitsministers fremsættelsestale og af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at handelsorganisationerne og handelsministeriet har udtalt betænkeligheder ved dette lovforslag. Man mener åbenbart, at det giver for let adgang for straffede personer til at erhverve næringsbrev efter strafudståelse. Jeg forstår vel disse betænkeligheder, men jeg forstod på ministeren, at der i det udvalg, der bliver nedsat, vil blive mulighed for at stifte nærmere bekendtskab med de synspunkter, handelsministeriet og handelsorganisationerne har fremført.

Det er muligt, at handelsorganisationerne lægger vægt på handelens eller erhvervenes anseelse og mener, at det betyder et prestigetab, hvis man i altfor stort omfang åbner adgang for straffede personer til disse erhverv. Man nævner også i denne forbindelse forholdet til kunderne; jeg tror ikke, at der er nogen risiko ved at lade en straffet person — vel at mærke når han har udstået sin straf og er berettiget dertil — udøve næring som handlende. Han står her overfor en fast kundekreds, og der er såmænd ikke nogen særlig stor fristelse her. Nej, det, der i øjeblikket er problemet, er, at en lang række straffede personer ude over landet optræder som agenter, der tegner kontrakter om lynaflederanlæg og motorservice og meget, meget andet, og vi ser ofte, at netop disse mennesker, der kun hjem søger en kunde een gang, tager folk ved næsen og snyder dem. Jeg tror, det er mere ufarligt at anbringe dem med næringsbrev i et eller andet forretningslokale.